

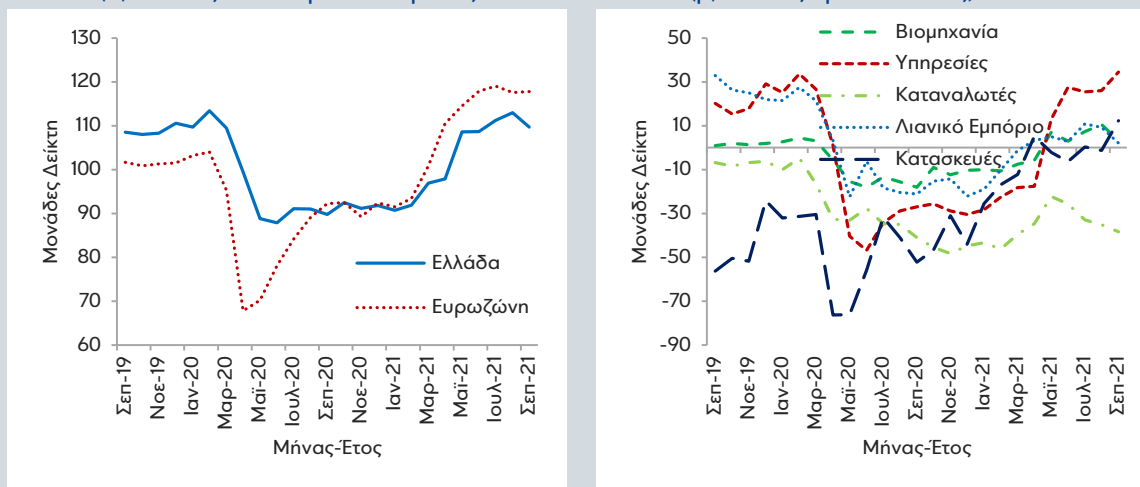
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

8 Οκτωβρίου 2021, Τεύχος 391

Διόρθωση του δείκτη οικονομικού κλίματος τον Σεπτέμβριο 2021

Έπειτα από 7 μήνες συνεχούς ανοδικής πορείας, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα σημείωσε μείωση τον Σεπτέμβριο 2021. Διαμορφώθηκε στις 109,7 μονάδες από 113,0 μονάδες τον Αύγουστο 2021 (89,8 μονάδες τον Σεπτέμβριο 2020). Ο αντίστοιχος δείκτης στην Ευρωζώνη αυξήθηκε οριακά στις 117,8 μονάδες (βλέπε Σχήμα 1α). Παρά την άνοδο των κρουσμάτων και τις φυσικές καταστροφές τον Αύγουστο 2021, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον συγκεκριμένο μήνα έλαβε την 2^η υψηλότερη τιμή από τον Οκτώβριο 2007. Ως εκ τούτου, η κάμψη του Σεπτεμβρίου 2021 θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια μορφή διόρθωσης. Όσον αφορά στους δείκτες εμπιστοσύνης που συνθέτουν τον δείκτη οικονομικού κλίματος, οι τομείς της βιομηχανίας, των καταναλωτών και του λιανικού εμπορίου κινήθηκαν πτωτικά, ενώ οι αντίστοιχοι στις υπηρεσίες και τις κατασκευές ανοδικά (βλέπε Σχήμα 1β).

Σχήμα 1: Ελλάδα και Ευρωζώνη – Δείκτης Οικονομικού Κλίματος και Επί Μέρους Δείκτες Εμπιστοσύνης
(α) Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (β) Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research

Παρά την κάμψη του Σεπτεμβρίου 2021, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα βρέθηκε σε επίπεδα σχετικά κοντά με αυτά προ πανδημίας.¹ Το ίδιο ισχύει και για τους δείκτες εμπιστοσύνης στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Μια πιθανή ερμηνεία του εν λόγω ποιοτικού χαρακτηριστικού είναι ότι με τις παρούσες συνθήκες η πιθανότητα για εκ νέου εφαρμογή αυστηρών περιοριστικών μέτρων

¹ Σύμφωνα με τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών (πηγή ΕΛΣΤΑΤ), το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2^ο τρίμηνο 2021 ήταν υψηλότερο κατά 0,7% σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα (4^ο τρίμηνο 2019).

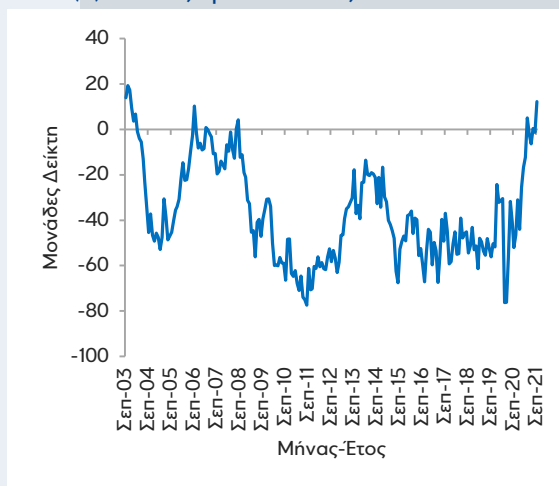
Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

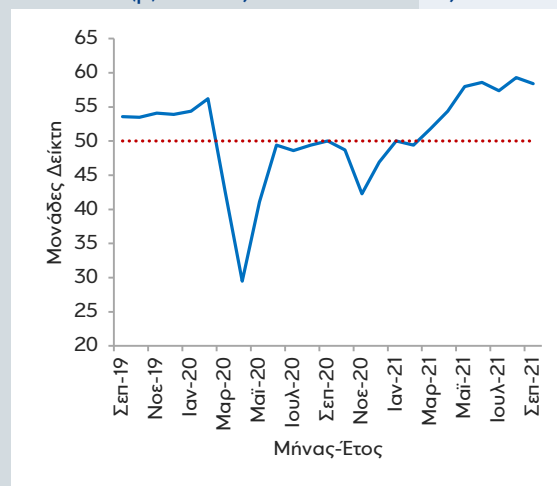
(lockdown) έχει μειωθεί. Αναντίρρητα, η πανδημία εξακολουθεί να έχει κόστος για την οικονομία, εντούτοις η εμβολιαστική εκστρατεία, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η προσαρμογή των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και της κυβέρνησης στις νέες συνθήκες που δημιουργήσε η υγειονομική κρίση, οδηγούν σε σταδιακή αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας. Κάνοντας την υπόθεση ότι δεν θα υπάρξει κάποια έντονη και αιφνίδια αρνητική εξέλιξη στο μέτωπο της πανδημίας, στην τρέχουσα χρονική περίοδο ο νέος πτωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στις επιπτώσεις από τις αυξημένες τιμές ενέργειας και αγαθών (οι ανατιμήσεις στα είδη πρώτης ανάγκης συμπιέζουν το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών ενώ σε πρώτες ύλες και υλικά πλήττουν την οικονομική δραστηριότητα). Ο εν λόγω παράγοντας αναμένεται να επηρεάσει τις τιμές των δεικτών προσδοκίων και οικονομικής συγκυρίας του 4^{ου} τριμήνου 2021. Η ένταση των προσδοκώμενων μεταβολών θα εξαρτηθεί από τις προσδοκίες που θα διαμορφωθούν για τη χρονική έκταση του εν εξελίξει φαινομένου. Μέχρι τον Σεπτέμβριο 2021, κλάδοι όπως της μεταποίησης και των κατασκευών, δηλαδή τομέων της οικονομίας των οποίων το κόστος παραγωγής επηρεάζεται άμεσα από τις τιμές ενέργειας, παρουσιάζουν ανθεκτικότητα. Ειδικά στον κλάδο των κατασκευών οι προσδοκίες διαμορφώνονται σε υψηλά πολλαπλών ετών (βλέπε Σχήμα 2α), ενώ ο δείκτης PMI μεταποίησης παραμένει σε επίπεδα αρκετά υψηλότερα του ορίου μηδενικής μεταβολής των 50 μονάδων δείκτη (58,4 μονάδες τον Σεπτέμβριο 2021, βλέπε Σχήμα 2β). Παρά ταύτα, ο δείκτης τιμών υλικών κατασκευών νέων κτηρίων ενισχύθηκε σε ετήσια βάση 4,6% τον Αύγουστο 2021 (-0,3% τον Αύγουστο 2020), ενώ και στο δελτίο τύπου της IHS Markit για τον δείκτη PMI μεταποίησης στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο 2021, τονίζεται η αύξηση των τιμών εισροών.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Δείκτης Εμπιστοσύνης Κατασκευών και Δείκτης PMI Μεταποίησης

(α) Δείκτης Εμπιστοσύνης Κατασκευών

(β) Δείκτης PMI Μεταποίησης

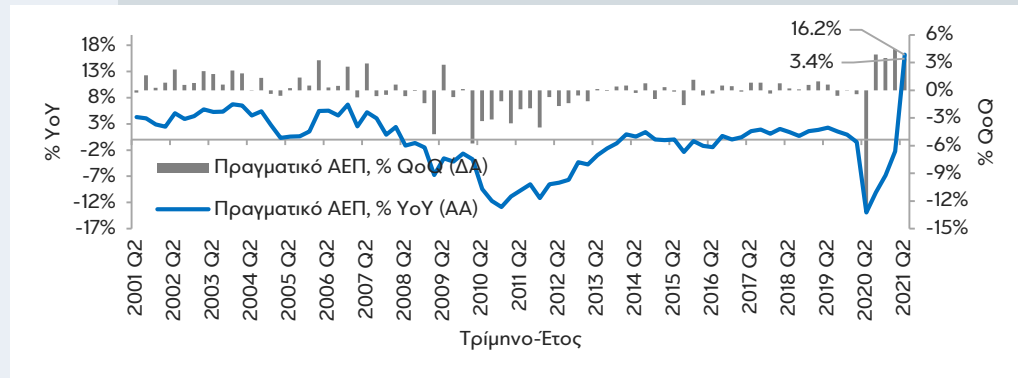
Πηγή: IHS Markit, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2021 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +16,2% YoY (-2,3% YoY (2021Q1) και -13,9% YoY (2020Q2)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +3,4% QoQ (+4,5% QoQ (2021Q1) και -13,0% QoQ (2020Q2))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2021: 2021 +4,3%, 2022 +6,0%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: 2001Q2–2021Q2

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,4%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +16,2% (2021Q2)

Ελάχιστο: -13,9% (2020Q2)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

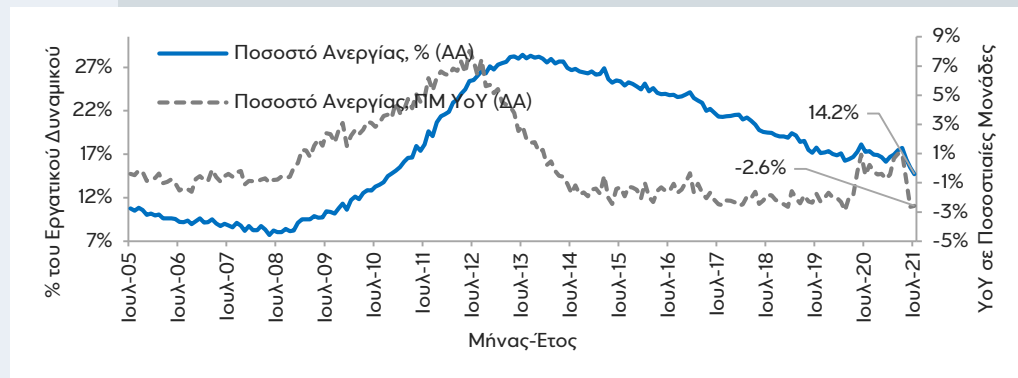
Δημοσίευση: 7/9/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 6/12/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιούλιο 2021 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 14,2% (15,0% (6/2021) και 16,8% (7/2020)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 16,1% (16,3% (6/2021) και 16,6% (6/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαι-2021: 2021 16,3%, 2022 16,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 7/2005-7/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,5%

Διάμεσος: 17,3%

Μέγιστο: 27,9% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,2% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

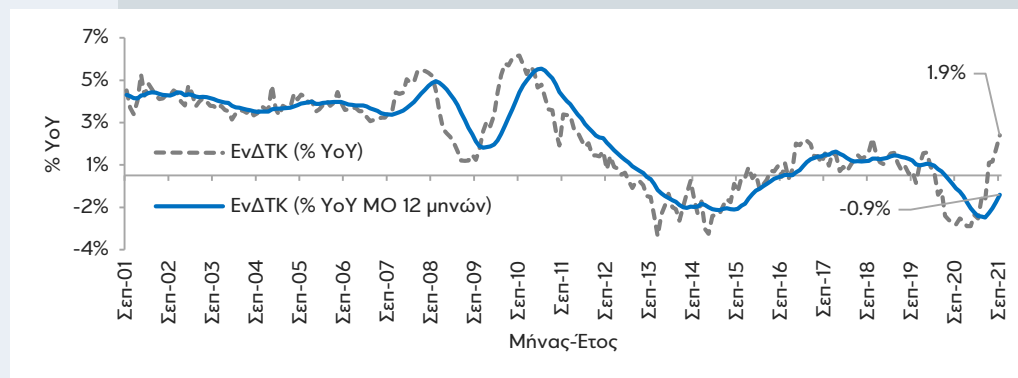
Δημοσίευση: 15/9/2021

Επομ. δημ.: 13/10/2021

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Σεπτέμβριο 2021 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +1,9% YoY (+1,2% YoY (8/2021) και -2,3% YoY (9/2020)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν -0,9% YoY (-1,3% YoY (7/2021) και -0,6% YoY (8/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2021: 2021 -0,4%, 2022 +0,5%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 9/2001-9/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,7%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

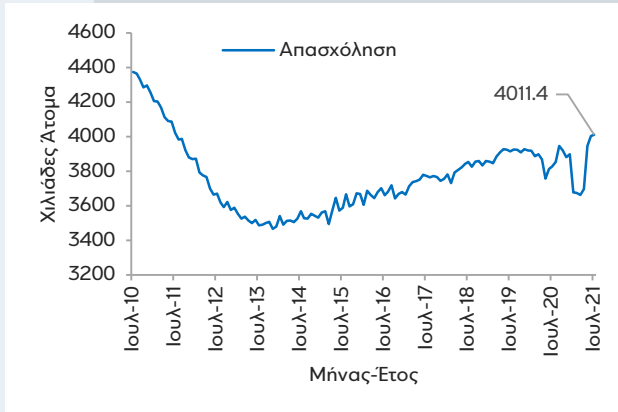
Δημοσίευση: 8/10/2021

Επομ. δημ.: 10/11/2021

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

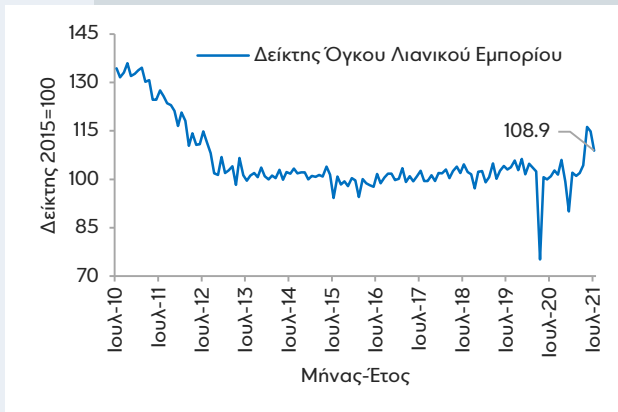
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +4,8% YoY τον Ιουλ-21 από +5,0% YoY τον Ιουν-21, -0,9% YoY την περίοδο Αυγ-20 – Ιουλ-21 (12Μ) από +0,2% YoY την περίοδο Αυγ-19 – Ιουλ-20 (επόμενη δημοσίευση: 13/10/2021)

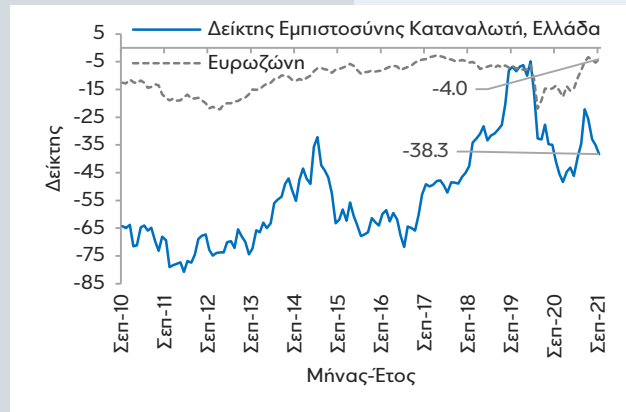
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 109,7 ΜΔ τον Σεπ-21, -3,3 ΜΔ MoM και +19,9 ΜΔ YoY τον Σεπ-21 από +1,8 ΜΔ MoM και +22,0 YoY ΜΔ τον Αυγ-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/10/2021)

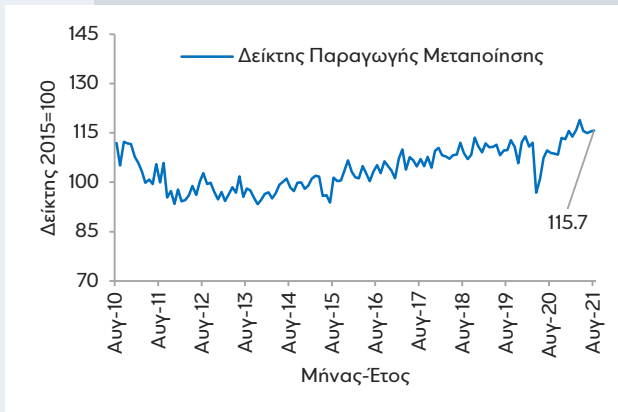
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -5,2% MoM και +7,8% YoY τον Ιουλ-21 από -1,2% MoM και +14,9% YoY τον Ιουν-21, +3,4% YoY την περίοδο Αυγ-20 – Ιουλ-21 (12Μ) από -1,0% YoY την περίοδο Αυγ-19 – Ιουλ-20 (επόμενη δημοσίευση: 29/10/2021)

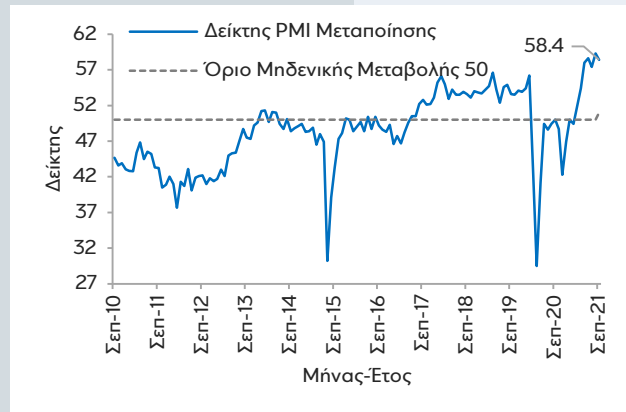
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -38,3 ΜΔ τον Σεπ-21, -3,2 ΜΔ MoM και +2,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-21 από -2,2 ΜΔ MoM και -0,1 ΜΔ YoY τον Αυγ-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/10/2021)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,2% MoM και +6,2% YoY τον Αυγ-21 από +0,5% MoM και +5,2% YoY τον Ιουλ-21, +5,2% YoY την περίοδο Σεπ-20 – Αυγ-21 (12Μ) από -1,4% YoY την περίοδο Σεπ-19 – Αυγ-20 (επόμενη δημοσίευση: 10/11/2021)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 58,4 ΜΔ τον Σεπ-21, -0,9 ΜΔ MoM και +8,4 ΜΔ YoY τον Σεπ-21 από +1,9 ΜΔ MoM και +9,9 ΜΔ YoY τον Αυγ-21 (επόμενη δημοσίευση: 1/11/2021)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), IHS Markit, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
rpetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
v-trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπράου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiampraou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

